

Vi phạm nguyên tắc tập trung dân chủ dẫn tới phải xử lý hình sự - BÀI HỌC CHO NGƯỜI ĐỨNG ĐẦU CẤP ỦY

❖ **Trọng Thành**

Mặc dù, Điều lệ Đảng đã ghi rõ: “Đảng Cộng sản Việt Nam tổ chức theo nguyên tắc tập trung dân chủ”. Theo đó, Đảng là một tổ chức chặt chẽ, thống nhất ý chí và hành động, lấy tập trung dân chủ làm nguyên tắc tổ chức cơ bản, thực hiện tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách. Tuy nhiên, hiện nay không ít người đứng đầu cấp ủy nhận thức chưa đúng về nguyên tắc tập trung dân chủ, hoặc nhận thức về nguyên tắc này còn phiến diện, thậm chí tiềm quyền “sự lãnh đạo” trở thành quyền lực cá nhân, dẫn tới chuyên quyền, độc đoán, vi phạm nghiêm trọng nguyên tắc tập trung dân chủ của Đảng. Bài học từ vụ việc kiểm tra khi có dấu hiệu vi phạm đối với đồng chí V, Tỉnh ủy viên, Bí thư Đảng ủy, Giám đốc Sở Y tế tỉnh Cà Mau từ vi phạm nguyên tắc tập trung dân chủ, dẫn đến hàng loạt vi phạm trong công tác lãnh

đạo phải xử lý hình sự cùng một số cán bộ thuộc cấp là bài học đắt giá cho người đứng đầu cấp ủy.

Cuối năm 2017, sau khi nắm bắt tình hình về dấu hiệu vi phạm của đồng chí V, Tỉnh ủy viên, Bí thư Đảng ủy, Giám đốc Sở Y tế tỉnh Cà Mau trong việc thực hiện ý kiến chỉ đạo của Chủ tịch UBND tỉnh về kiểm tra, xử lý những vi phạm trong công tác khám, chữa bệnh ở một số phòng khám trên địa bàn tỉnh; công tác lãnh đạo, chỉ đạo việc thu, nộp học phí của sinh viên hệ đào tạo theo địa chỉ tại Trường Đại học Y- Dược (ĐHYD) Cần Thơ, do báo chí phản ánh. Tuy nhiên, với cương vị là Giám đốc sở, Bí thư Đảng ủy, đồng chí V đã không nghiêm túc thực hiện việc kiểm tra, xử lý; không kết luận rõ các vấn đề, thực hiện không nghiêm túc các quy trình, quy định, nội dung theo ý kiến chỉ đạo; thậm chí có biểu hiện cố ý

kéo dài thời gian, gây dư luận xã hội không tốt trên địa bàn tỉnh. Với dấu hiệu vi phạm đó, ngày 5-12-2017, UBKT Tỉnh ủy Cà Mau ban hành Quyết định kiểm tra khi có dấu hiệu vi phạm đối với đồng chí V, Tỉnh ủy viên, Bí thư Đảng ủy, Giám đốc Sở Y tế Cà Mau.

Sau khi thực hiện quy trình kiểm tra khi có dấu hiệu vi phạm, ngày 5-3-2018, UBKT Tỉnh ủy Cà Mau đã có Thông báo kết luận về những vi phạm của đồng chí V, Tỉnh ủy viên, Bí thư Đảng ủy, nguyên Giám đốc Sở Y tế (do đến thời điểm này đồng chí V đã hết thời gian bổ nhiệm và không được bổ nhiệm lại).

Diễn biến quá trình vi phạm của đồng chí V cho thấy, theo đó, vào tháng 5 - 2016, khi một số cơ quan báo chí phản ánh về những điều bất thường ở Phòng khám đa khoa Phương Nam, trên địa bàn thành phố

Cà Mau về quy trình khám, chữa bệnh; thủ tục thanh quyết toán Bảo hiểm xã hội của những bệnh nhân tới khám, chữa bệnh tại đây có những dấu hiệu vi phạm. Tiếp thu những nội dung phản ánh của báo chí và dư luận xã hội, ngay sau đó, Chủ tịch UBND tỉnh đã có Công văn số 3101/UBND-KGVX, chỉ đạo Sở Y tế chủ trì, phối hợp với Sở Tài chính, Bảo hiểm xã hội tỉnh tiến hành kiểm tra, xác minh để làm rõ nội dung báo chí phản ánh và các vấn đề liên quan đến quy trình khám, chữa bệnh; thủ tục thanh quyết toán Bảo hiểm xã hội của Phòng khám Phương Nam để báo cáo UBND tỉnh trong tháng 5 - 2016. Sau đó, Sở Y tế thành lập Tổ kiểm tra kiểm tra, tiến hành xác minh nội dung báo chí phản ánh và những nội dung theo ý kiến chỉ đạo của Chủ tịch UBND tỉnh. Qua kiểm tra, xác minh, phòng khám Phương Nam có những tồn tại, hạn chế trong khám, chữa bệnh và có biểu hiện lạm dụng việc thanh toán, chi trả bảo hiểm y tế. Kết luận kiểm tra cũng yêu cầu Bảo hiểm xã hội tỉnh từ chối không thanh toán chi phí khám, chữa bệnh của phòng khám Phương Nam với số tiền hơn 71 tỷ đồng. Với lý do việc cung ứng dịch vụ kỹ thuật quá định mức quy định, không bảo đảm chất

lượng; thực hiện cận lâm sàng, sử dụng thuốc hỗ trợ điều trị không cần thiết... Tuy nhiên, việc kiểm tra, xác minh kết luận của Tổ kiểm tra Sở Y tế kéo dài từ tháng 5 đến tháng 8 - 2016, với nhiều lần UBND tỉnh có công văn chỉ đạo bổ sung mới đáp ứng yêu cầu, nội dung chỉ đạo của Chủ tịch UBND tỉnh.

Sau khi có Kết luận về những vi phạm tại phòng khám Phương Nam, ngày 20-10-2016, Chủ tịch UBND tỉnh có Công văn số 7220/UBND-KGVX, chỉ đạo Giám đốc Sở Y tế tổ chức kiểm điểm làm rõ trách nhiệm của tập thể, cá nhân có liên quan đến những vi phạm trong khám, chữa bệnh của các phòng khám tư nhân trên địa bàn tỉnh, trong đó có Phòng khám Phương Nam. Tuy nhiên, lại một lần nữa Giám đốc Sở Y tế thực hiện và tổ chức kiểm điểm để xử lý trách nhiệm của tập thể, cá nhân chưa nghiêm túc; chưa xác định được rõ vai trò, trách nhiệm cụ thể của từng cá nhân có liên quan trực tiếp khi thực hiện nhiệm vụ được giao. Do đó, ngày 4-11-2016, Thường trực UBND tỉnh tiếp tục chỉ đạo Sở Y tế tổ chức kiểm điểm lại nghiêm túc và xác định rõ vai trò, trách nhiệm, những ưu, khuyết điểm của tập thể, cá nhân để báo cáo Chủ tịch UBND tỉnh.

Như vậy, đối với việc thực hiện ý kiến chỉ đạo của Chủ tịch UBND tỉnh, trong việc báo chí phản ánh về những vi phạm ở phòng khám Phương Nam, với vai trò là Bí thư Đảng ủy, Giám đốc Sở Y tế, song đồng chí V, thực hiện chưa đầy đủ, chưa nghiêm túc các nội dung theo chỉ đạo của Chủ tịch UBND tỉnh, có biểu hiện cố ý kéo dài thời gian kiểm tra, xác minh, gây dư luận không tốt đối với Ngành Y tế tỉnh Cà Mau.

Đối với những vi phạm trong lãnh đạo, chỉ đạo việc thu, nộp tiền học phí của sinh viên hệ đào tạo theo địa chỉ tại Trường ĐHYD Cần Thơ qua thẩm tra, xác minh cho thấy. Từ năm 2011 đến 2017, Sở Y tế Cà Mau ký hợp đồng hằng năm với Trường ĐHYD Cần Thơ, đào tạo 630 sinh viên theo địa chỉ sử dụng, với tổng kinh phí hơn 46 tỷ đồng và có trách nhiệm thanh toán kinh phí cho Trường ĐHYD Cần Thơ. Từ năm 2011 đến ngày 26-5-2017, Sở Y tế đã thanh toán kinh phí đào tạo cho Trường ĐHYD cần Thơ, số tiền 21.843.525.000 đồng; đồng thời, hằng năm Trường ĐHYD tổng hợp danh sách sinh viên còn nợ tiền học phí gửi Sở Y tế, đề nghị thanh toán kinh phí đào tạo, nhưng Sở Y tế chưa kịp thời thanh toán đầy đủ

kinh phí đào tạo theo hợp đồng đã ký. Đến ngày 29-5-2017, Trường ĐHYD Cần Thơ có công văn đề nghị thanh toán kinh phí đào tạo của năm học 2016 -2017 và nợ kinh phí đào tạo các năm học trước, tổng số tiền 23.302.500.000 đồng.

Ngày 30-8-2017, Sở Y tế đã thanh toán 11.036.075.000 đồng kinh phí đào tạo cho Trường ĐHYD Cần Thơ, số kinh phí còn nợ là 12.266.425.000 đồng. Trong đó, sinh viên đã nộp học phí cho Sở Y tế số tiền 5.648.125.000 đồng (không thể hiện nhập quỹ tiền mặt 3.761.175.000 đồng); số tiền còn lại khoảng 6.618.300.000 đồng chưa thể hiện sinh viên nộp học phí cho Sở Y tế. Ngày 04-8-2017, Sở Y tế tiếp tục thành lập Tổ kiểm tra, việc thu, chuyển tiền học phí của sinh viên hệ đào tạo theo địa chỉ. Báo cáo kết quả của Tổ kiểm tra, cho thấy: Từ năm 2011 đến ngày 01-8-2017, đồng chí Phạm Ngọc T, (thủ quỹ Sở Y tế) đã thu số tiền 33.134.025.000 đồng, song mới nộp vào tài khoản của Sở Y tế tại Kho bạc Nhà nước số tiền 32.470.625.000 đồng và chiếm dụng số tiền 663.400.000 đồng. Đối với số tiền sinh viên nộp cho Sở Y tế là 3.446.850.000 đồng, qua kiểm tra, xác minh, đồng chí thủ quỹ không cung cấp được chứng từ kế toán

(phiếu thu), có dấu hiệu chiếm dụng với tổng số tiền 4.110.250.000 đồng. Việc vi phạm của thủ quỹ, còn do Đỗ Thành C, (kế toán Sở Y tế), thực hiện sai nguyên tắc tài chính, kế toán, không mở sổ kế toán theo dõi, không thường xuyên kiểm tra, đối chiếu tiền thu được và tiền nộp Kho bạc Nhà nước, khi giao phiếu thu, tiền thu hộ (khi thủ quỹ đi vắng) không có ký nhận, từ đó tạo kẽ hở để thủ quỹ T có thể chiếm dụng số tiền nêu trên.

Ngoài ra, trước đó năm 2013 và 2014, sau khi phát hiện thủ quỹ Phạm Ngọc T gửi tiền học phí của sinh viên với số tiền 4.494.500.000 đồng vào tài khoản tiền gửi có kỳ hạn của Ngân hàng Công thương Việt Nam chi nhánh Cà Mau, với số tiền lãi hơn 51 triệu đồng. Sau khi phát hiện vi phạm, giám đốc Sở Y tế không chỉ đạo rút số tiền lãi đó chuyển trả Trường ĐHYD Cần Thơ, mà lại chỉ đạo chi bồi dưỡng cho thủ quỹ và kế toán của Sở với tổng số tiền 34 triệu đồng, còn giữ lại tại Sở Y tế là 17 triệu đồng.

Qua Kết luận kiểm tra khi có dấu hiệu vi phạm; Báo cáo xem xét đề nghị thi hành kỷ luật và Quyết định thi hành kỷ luật đối với đồng chí V, Tỉnh ủy viên, Bí thư Đảng ủy, nguyên Giám đốc Sở Y tế (do đến năm

2018 đồng chí V hết thời hạn bổ nhiệm và không được bổ nhiệm lại) cho thấy nguyên nhân chính dẫn tới hàng loạt vi phạm đó là: Trong lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện nhiệm vụ có mặt còn chủ quan, bảo thủ; có việc không bàn bạc, công khai với tập thể, vi phạm nguyên tắc tập trung dân chủ, buông lỏng lãnh đạo, quản lý...

Từ vi phạm nguyên tắc tập trung dân chủ trong Đảng của người đứng đầu, nên dẫn tới chuyên quyền, độc đoán, “không bàn bạc, không công khai với tập thể”; như vậy rõ ràng, nguyên tắc tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách đã không được thực hiện, mà “sự lãnh đạo” đã trở thành “quyền lực cá nhân”, do đó nảy sinh hàng loạt vi phạm. Cụ thể: Với vai trò là Bí thư Đảng ủy song đồng chí V lãnh đạo, chỉ đạo ban hành Quy chế làm việc của Đảng ủy có nhiều nội dung vi phạm, sai quy định, sai thẩm quyền như, “Ban Thường vụ thay mặt Ban Chấp hành quyết định về công tác tổ chức, cán bộ”, dẫn tới việc xem xét bổ nhiệm và xử lý kỷ luật cán bộ trực thuộc Sở không đúng quy định; không thực hiện việc nhận xét, đánh giá trước khi thực hiện quy trình công tác cán bộ, chưa thẩm định tiêu chuẩn chính trị công chức,

viên chức trước khi đưa vào quy hoạch, bổ nhiệm; một số trường hợp bổ nhiệm, bổ nhiệm lại, kéo dài thời gian công tác chưa thực hiện đúng quy trình, quy định, thiếu chuẩn khi bổ nhiệm, bổ nhiệm không trong quy hoạch... dẫn đến khiếu kiện kéo dài của một số cán bộ, đảng viên trong Đảng bộ Sở. Đối với sinh hoạt của Đảng bộ không thực hiện đúng theo Điều lệ Đảng, không tổ chức họp Đảng bộ định kỳ; Ban hành Quy chế làm việc của UBKT Đảng ủy sai thẩm quyền; Đảng ủy không ban hành quy trình xem xét, thi hành kỷ luật và giải quyết khiếu nại, tố cáo đối với đảng viên, dẫn tới việc ban hành quyết định kỷ luật 4 đảng viên không đúng quy định.

Với vai trò Giám đốc Sở Y tế, trong lãnh đạo, chỉ đạo việc khám chữa bệnh ở các phòng khám tư nhân có nhiều vi phạm, vượt thẩm quyền khi không báo cáo xin ý kiến chỉ đạo của Chủ tịch UBND tỉnh mà đã ký ban hành văn bản thỏa thuận phối hợp khám, chữa bệnh cho người có thẻ bảo hiểm y tế ở địa phương giáp ranh giữa tỉnh Cà Mau và tỉnh Bạc Liêu. Khi có báo chí phản ánh về vi phạm tại phòng khám Phương Nam, không thực hiện đầy đủ, nghiêm túc các quy trình, quy định và nội dung theo

chỉ đạo của Chủ tịch UBND tỉnh về kiểm tra, xác minh thông tin báo chí phản ánh và kiểm điểm trách nhiệm của các tổ chức, cá nhân đối với hoạt động khám, chữa bệnh trên địa bàn tỉnh; có biểu hiện làm việc chiếu lệ, nên phải thực hiện nhiều lần, dẫn đến kéo dài thời gian, gây dư luận không tốt đối với Ngành Y tế và tỉnh Cà Mau.

Đặc biệt, trong quản lý tài chính, không chỉ đạo kiểm tra thường xuyên, buông lỏng công tác lãnh đạo, quản lý từ đó không phát hiện, ngăn chặn kịp thời việc kế toán, thủ quỹ thực hiện không đúng nguyên tắc tài chính đối với nguồn tiền học phí của sinh viên, có dấu hiệu chiếm dụng số tiền lớn hơn 4 tỷ đồng.

Từ những vi phạm đó, sau khi có kết luận thẩm tra, xác minh, UBKT Tỉnh ủy thấy có dấu hiệu vi phạm pháp luật nên đã chuyển hồ sơ sang Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an tỉnh Cà Mau đối với trường hợp Đỗ Thành C, kế toán Sở Y tế do vi phạm nghiêm trọng nguyên tắc tài chính, kế toán và thủ quỹ Phạm Ngọc T, do có biểu hiện chiếm dụng với số tiền hơn 4 tỷ đồng. Đối với đồng chí V, Tỉnh ủy viên, Bí thư Đảng ủy, nguyên Giám đốc Sở Y tế, UBKT Tỉnh ủy đề nghị Tỉnh ủy xem xét xử lý kỷ

luật về những vi phạm trong lãnh đạo, chỉ đạo và vai trò, trách nhiệm người đứng đầu. Tháng 4-2018, Tỉnh ủy Cà Mau đã ra quyết định kỷ luật bằng hình thức cảnh cáo đối với đồng chí V, Tỉnh ủy viên, Bí thư Đảng ủy, nguyên Giám đốc Sở Y tế.

Sau khi thi hành kỷ luật, đến tháng 8-2018 đồng chí V đã có đơn xin thôi tham gia cấp ủy và được Tỉnh ủy Cà Mau chấp thuận. Tuy nhiên, qua quá trình điều tra từ những vi phạm pháp luật của kế toán và thủ quỹ Sở Y tế, Cơ quan Cảnh sát điều tra phát hiện vi phạm nghiêm trọng trong quản lý tài chính của Sở Y tế và vai trò, trách nhiệm đối với người đứng đầu là Giám đốc Sở Y tế. Do đó, Cơ quan Cảnh sát điều tra đã khởi tố vụ án, khởi tố bị can đối với nguyên Giám đốc Sở cùng kế toán và thủ quỹ của Sở Y tế Cà Mau.

Năm 2020, Tòa án Nhân dân tỉnh Cà Mau đã xét xử và xử án phạt tù đối với 3 bị cáo nêu trên, với mức án thấp nhất 2 năm tù. Đây cũng là bài học cho những người đứng đầu cấp ủy không thực hiện nghiêm túc về nguyên tắc tập trung dân chủ trong Đảng, hoặc có biểu hiện lạm quyền, tiếm quyền để “sự lãnh đạo” trở thành quyền lực cá nhân phục vụ cho mưu đồ lợi ích cá nhân và lợi ích nhóm. □